

SYLABUS PRZEDMIOTU
Część B – NAUCZYCIELE AKADEMICY

Rok akademicki 2022/2023

NAZWA PRZEDMIOTU NAZWA MODUŁU KIERUNEK STUDIÓW WYDZIAŁ	ANTROPOLOGIA SZTUK WIDOWISKOWYCH TEORETYCZNY AKTORSTWO WYDZIAŁ TEATRU TAŃCA									
PROWADZĄCY	dr Adriana Świątek									
STATUS PRZEDMIOTU	kierunkowy/ogólny-obowiązkowy/do wyboru									
JĘZYK WYKŁADOWY	polski									
ORGANIZACJA ZAJĘĆ SPOSÓB KSZTAŁCENIA	<p>X zajęcia prowadzone stacjonarnie X zajęcia prowadzone hybrydowo X zajęcia prowadzone w formie zdalnej X zajęcia prowadzone z wspierającym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość</p> <p>W przypadku powrotu sytuacji epidemiologicznej oraz innych okoliczności możliwa forma kształcenia na odległość. Sposób prowadzenia zajęć dostosowany będzie do bieżących rozporządzeń.</p>									
ROK	I		II		III		IV		V	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LICZBA PUNKTÓW ECTS			2	2						
LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH z udziałem nauczyciela, wynikających z planu studiów			2 (30)	2 (30)						
SZACUNKOWA ILOŚĆ GODZIN POZOSTAŁYCH - konsultacje oraz praca własna studenta	3h w tygodniu: 3h x 30 (szacunkowo 15 tygodni w semestrze) = 90 h									

METODY DYDAKTYCZNE	<p>wykład, wykład problemowy, wykład konwersacyjny, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektowa, dyskusja dydaktyczna, konwersatorium, seminarium, inne (eksploracje terenowe)</p>
SPOSÓB ZALICZENIA	<p>EK – egzamin komisyjny, E – egzamin, ZN - zaliczenie notą, ZAL – zaliczenie bez noty E-EK – egzamin komisyjny z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-E – egzamin z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZN – zaliczenie notą z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZAL – zaliczenie z użyciem metod i technik kształcenia na odległość</p>
FORMA ZALICZENIA – metoda weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się - z uwzględnieniem sposobu organizacji zajęć (zostawić właściwe) zasady e-oceny	<p>praca artystyczna w formie publicznej prezentacji, egzamin ustny, pisemna praca zaliczeniowa, zaliczenie ustne/kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie projektu, wykonanie określonej pracy praktycznej, prezentacja, przegląd, film, prezentacja internetowa w czasie rzeczywistym, inne</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obecność na zajęciach [dopuszczalne 3 nieobecności w semestrze]. ➤ Aktywność, czynny udział w konwersacji. ➤ Regularne refleksje/eseje/notatki w formie pisemnej przesyłane systematycznie na przestrzeni obu semestrów. ➤ Zaliczenie pierwszego semestru – praca pisemna na zadany temat. ➤ Zaliczenie drugiego semestru – udział w projekcie terenowym, którego częścią będzie regularnie prowadzony dziennik oraz podsumowująca praca pisemna.
TREŚCI MERYTORYCZNE	<p>W ramach przedmiotu Antropologia sztuk widowiskowych realizowana jest problematyka zawierająca następujące zagadnienia: wyobrażenia antropologiczne; kategorie antropologii kulturowej i społecznej; wprowadzenie do antropologii widowiska kulturowego oraz antropologii doświadczenia; zderzenie kultur, dialog międzykulturowy. Antropologia widowisk widzi w kulturze przede wszystkim pamięć społeczną zmagazynowaną w strukturach dramatycznych oraz dynamiczne regularności wyuczonego i odtwarzanego zachowania. Kulturę jako całość ogląda się tu poprzez to, co w życiu najintensywniejsze, co jest ośrodkiem świątecznego wrzenia – poprzez widowiska z ich dramatyczną akcją. W nich bowiem – i dopiero w nich – objawia się cały Człowiek, bohater refleksji antropologicznej. Celem spotkań w ramach pracowni antropologicznej jest zdobycie przez studentów podstawowych narzędzi: terminologicznych, metodologicznych, warsztatowych. Koncentracja na cielesnej naturze sztuk widowiskowych – ze szczególnym uwzględnieniem widowisk kulturowych (cultural performance). Wiedza – teoretyczna i ucieleśniona (embodied knowledge) jako punkt wyjścia, swoista</p>

trampolina do poznania i rozumienia człowieka w kulturze. Nacisk na poznanie poprzez doświadczenie. Połączenie zdobytej wiedzy, rozpoznań, przemyśleń z jednostkowym, indywidualnym doświadczeniem terenowym oraz przeżyciem celem stworzenia konkretnej ekspresji – narracji antropologicznej. Celem spotkań w ramach pracowni (podobnie jak celem wyszkolenia naukowego) jest dostarczenie badaczce i badaczowi / studentce i studentowi czegoś w rodzaju „mapy umysłowej” (mental chart), wedle której, podobnie jak żeglarz na morzu, będzie Ona/On w stanie określać pozycję oraz wyznaczyć kurs naukowy. W roku akademickim 2022/2023 w ramach Pracowni Antropologicznej planowane jest Laboratorium badawczo-twórcze ukierunkowane na „doświadczenie miejsc nieodległych” oraz praktykowanie „teorii widzenia”. Proces rozpoznań terenowych będzie zatem praktykowany regularnie na przestrzeni obu semestrów. Jak co roku planuję również w drugim semestrze krótką ekspedycję terenową, zainicjowanie „małej wyprawy/przeprawy” ku spotkaniu z Innym, który w istocie jest zwierciadłem nas samych. Szczegóły oraz kierunek zostanie dookreślony w trakcie semestru, w porozumieniu z uczestniczkami oraz uczestnikami pracowni.

Myślą przewodnią Pracowni Antropologii Sztuk Widowiskowych w semestrach III i IV w roku akademickim 2022/2023 uczyniłam fragment „Smutku tropików” Clauda Levi-Straussa:

Etnografia jest to najbardziej krańcowa forma schronienia. Jak matematyka lub muzyka, etnografia jest jedną z tych rzadkich dziedzin stanowiących prawdziwe powołanie. Można je odkryć w sobie, nawet jeśli nie słuchało się wykładów (...). P o z n a n i e nie opiera się na wyrzeczeniu ani też na wymianie handlowej, lecz na selekcji aspektów prawdziwych, to znaczy tych, które odpowiadają właściwościom mojego myślenia. Nie dlatego, że moje myślenie wywiera nieunikniony wpływ na rzeczy, jak twierdzą neokantyści, lecz raczej dlatego, że moje myślenie jest samo przez się przedmiotem. Będąc „z tego świata”, jest z tej samej natury co świat.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI:

- Etnografia | Etnologia | Antropologia / podstawowe kierunki i ujęcia.
- Argonauci Zachodniego Pacyfiku i Smutek tropików, czyli na drodze ku nowym stanom świadomości antropologicznej.
- Kategoria Innego.
- Wprowadzenie do metod i technik badań w etnografii i antropologii.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wstęp do teorii widowiska kulturowego. ➤ Huculski obrzęd weselny jako przykład widowiska kulturowego. ➤ Od liminalności do liminoidalności w zabawie, przepływie i rytuale (Victor Turner). ➤ Obrzędy przejścia (Arnold van Gennep, Victor Turner). ➤ „Le quattro volte”. Film Michelangelo Frammartino (2010). Link do zwiastuna poniżej: https://www.youtube.com/watch?v=WqEnHz31TrU ➤ Od rytuału do teatru (Victor Turner, Maya Deren). ➤ Kategoria communitas. ➤ Dramaty społeczne i opowieści o nich (Victor Turner). ➤ Teoria daru Marcela Maussa. ➤ Kultura darów w ujęciu Bronisława Malinowskiego. ➤ Dar z niczego. O antropologii święta (Jean Duvignaud). ➤ „Remparts d’argile”. Film J.L. Bertucellego (1970). ➤ Święto jako kategoria antropologiczna. ➤ Człowiek i sacrum (Roger Caillois), ➤ Ludowe formy świąt karnawałowych (Michaił Bachtin), ➤ Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury (Johan Huizinga), ➤ Gry i zabawy w ujęciu Rogera Cailloisa. ➤ „Liczby i marzenia”, reż. A. Bucchetti (2006) ➤ Wprowadzenie do antropologii doświadczenia (Edward Bruner, Victor Turner, Kirsten Hastrup). ➤ Praca terenowa w ramach Laboratorium badawczo-twórczego.
<p>LITERATURA SZCZEGÓŁOWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bachtin M., <i>Ludowe formy świąt karnawałowych</i> [w:] <i>Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów</i>, red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2005. ➤ Bruner E.M., <i>Etnografia jako narracja</i> [w:] <i>Antropologia doświadczenia</i>, red. V.W. Turner, E.M. Bruner, przekł. E. Klekot, A. Szurek, Kraków 2011. ➤ Bruner E.M., <i>Przeżycie i jego ekspresje</i> [w:] <i>Antropologia doświadczenia</i>, red. V.W. Turner, E.M.

Bruner, przekł. E. Klekot, A. Szurek, Kraków 2011.

- Caillois R., *Człowiek i sacrum*, przekł. A. Tatarkiewicz, E. Burska, Warszawa 2009.
- Caillois R., *Gry i ludzie* [w:] *Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2005.
- Deren M., *Bogowie haitańskiego wudu. Taniec nieba i ziemi*, przekł. M. Wiśniewska, Z. Zagajewski, Kraków 2000.
- Duvignaud J., *Dar z niczego. O antropologii święta*, przekł. Ł. Jurasz-Dudzik, Warszawa 2011.
- Hastrup K., *Droga do antropologii. Między doświadczeniem a teorią*, przekł. E. Klekot, Kraków 2008.
- Huizinga J., *Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury* [w:] *Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2005.
- Ryszard Kapuściński, *Ten Inny*, Warszawa 2020.
- Kolankiewicz L., *Antropologia widowisk. Subdyscyplina czy nowa perspektywa antropologii kulturowej?*, „Kultura Współczesna” 2007, nr 1, s. 131–142.
- Levi-Strauss C., *Smutek tropików (wybrane fragmenty)*, przekł. A. Steinsberg, Warszawa 2008.
- Malinowski B., *Dziennik w ścisłym znaczeniu tego wyrazu*, Kraków 2002.
- Malinowski B., *Argonauci Zachodniego Pacyfiku: relacje o poczynaniach i przygodach krajowców z Nowej Gwinei (wybrane fragmenty)*, Warszawa 1987.
- Mauss M., *Laboratorium Kultury 5* (2016), red. D. Wężowicz-Ziółkowska, E. Wieczorkowska, Katowice 2016.
- Mauss M., *Szkic o darze* [w:] *Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2005.
- *Metody badań jakościowych. Tom 1*, red. N. K. Denzin, Y.S. Lincoln, red. Nauk. Wyd. pol. K. Podemski, Warszawa 2009.
- Peterson Royce A., *Antropologia sztuk widowiskowych. Artyzm, wirtuozeria i interpretacja w perspektywie międzykulturowej (wybrane fragmenty)*, przekł. N. Moszkowicz, Warszawa 2010.
- *Rytuał, dramat, święto, spektakl. Wstęp do teorii widowiska kulturowego*, red. J. J. MacAloon, przekł. K. Przyłuska-Urbanowicz, Warszawa 2009.
- Schechner R., *Przyszłość rytuału*, przekł. T. Kubikowski, Warszawa 2000.
- Strzemiński Władysław, *Teoria widzenia*, Łódź 2016.
- Turner V., *Dewey, Dilthey i gra społeczna: szkic z zakresu antropologii doświadczenia* [w:] *Antropologia*

	doświadczenia, red. V.W. Turner, E.M. Bruner, przekł. E. Klekot, A. Szurek, Kraków 2011. ➤ Turner V., <i>Od rytuału do teatru. Powaga zabawy</i> , przekł. M.J. Dziekanowie, Warszawa 2005.			
ZAKŁADANE DLA PRZEDMIOTU EFEKTY UCZENIA SIĘ odnoszące się do efektów modułowych (część A sylabusu) i kierunkowych * niepotrzebne wykreślono. Właściwe oznaczono kolorem.				
Symbol efektów dla kierunku	po ukończeniu studiów na kierunku AKTOSTWO		Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
WIEDZA: absolwent/absolwentka - zna i rozumie				
w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych				
KA_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych w obszarze sztuki teatralnej i filmowej oraz pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_W	P7S_WG	
W zakresie rozumienia kontekstu dyscyplin artystycznych				
KA_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG	
KA_W06	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii teatru i filmu oraz wybranych gatunkach sztuk widowiskowych i zna literaturę związaną z tymi zagadnieniami	P7U_W	P7S_WG	
KA_W07	dysponuje poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia, potrafi samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG PS7_WK	
UMIĘJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka - potrafi				
w zakresie ekspresji artystycznej				
KA_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO	
KA_U05	posiada zdolność kreatywnego myślenia o tekście, a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK	
KA_U06	posiada wyspecjalizowane umiejętności w aspekcie rzemieślniczym i twórczym związane z kierunkiem	P7U_U	P7S_UW	

	studiów		
KA_U07	jest przygotowany/przygotowana do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolny/zdolna do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach	P7U_U	P7S_UO P7S_UK PS7_KR
w zakresie umiejętności warsztatowych			
KA_U15	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
W zakresie umiejętności werbalnych			
KA_U17	posiada umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy związane z ich specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł	P7U_U	P7S_UK
KA_U18	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U19	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7U_U	P7S_UK
KA_U20	potrafi dyskutować na temat specjalistycznych zagadnień sztuk filmowych i teatralnych oraz prowadzić debatę w zróżnicowanym środowisku z zachowaniem szacunku dla wzajemnych poglądów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_KO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do			
W zakresie niezależności			
KA_K01	kompetentnego, samodzielnego i świadomego wykorzystania zdobytej wiedzy (także pochodzącej od ekspertów) w obrębie kierunku oraz w ramach innych działań kulturotwórczych, także w warunkach ograniczonego dostępu do potrzebnych informacji	P7U_K	P7S_KR P7S_KO
KA_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K03	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym w obrębie sztuk teatralnych i filmowych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
KA_K04	świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_U	PS7_KR PS7_UU
KA_K05	przewodzenia negocjacji i koordynowania organizacji przedsięwzięcia także w roli lidera/liderki	P7U_U	PS7_KR P7S_UO

KA_K06	ciągłego rozwoju poprzez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_U	PS7_KR P7S_UU P7S_KK P7S_KO
KA_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK
W zakresie uwarunkowań psychologicznych			
KA_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
W zakresie komunikacji społecznej			
KA_K09	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej aktora/aktorki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K11	podejmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

dr Adriana Świątek

Podpis pedagoga

Adriana Świątek

dr hab. Monika Jakowczuk

Podpis dziekana